

Vận dụng mô hình lớp học đảo ngược để tổ chức dạy học cho lưu học sinh Lào tại Trường Đại học Tây Bắc

Chu Thị Mai Hương*¹, Đào Thị Bích Ngọc²

* Tác giả liên hệ

¹ Email: chumaihuong@utb.edu.vn

² Email: daongoc@utb.edu.vn

Trường Đại học Tây Bắc

Đường Chu Văn An, thành phố Sơn La,
tỉnh Sơn La, Việt Nam

TÓM TẮT: Trong bối cảnh chuyển đổi số diễn ra mạnh mẽ, việc dạy học kết hợp với việc ứng dụng công nghệ thông tin đang là một xu thế phổ biến, tất yếu trong giáo dục trong nước và thế giới. Nhằm nâng cao chất lượng giáo dục đào tạo đại học và trang bị cho sinh viên kiến thức, kĩ năng của một công dân số, bài viết trình bày về việc vận dụng mô hình lớp học đảo ngược để tổ chức dạy học cho lưu học sinh Lào tại Trường Đại học Tây Bắc. Bằng phương pháp nghiên cứu lí thuyết và phương pháp điều tra, khảo sát, thực nghiệm sư phạm nhóm tác giả làm rõ những nội dung: Đặc trưng mô hình lớp học đảo ngược; Thuận lợi và khó khăn khi vận dụng mô hình lớp học đảo ngược để tổ chức dạy học cho lưu học sinh Lào tại Trường Đại học Tây Bắc; Các bước dạy học theo mô hình lớp học đảo ngược; Một số biện pháp tổ chức dạy học theo mô hình lớp học đảo ngược cho lưu học sinh Lào. Việc vận dụng sáng tạo mô hình lớp học đảo ngược là biện pháp quan trọng để phát triển năng lực tự học, năng lực giải quyết vấn đề và tạo sự hứng thú cho sinh viên trong quá trình học tập, đồng thời góp phần đổi mới phương pháp dạy học ở bậc đại học hiện nay.

TỪ KHÓA: Lớp học đảo ngược, lớp học hỗn hợp, lưu học sinh Lào.

→ Nhận bài 07/8/2023 → Nhận bài đã chỉnh sửa 18/9/2023 → Duyệt đăng 25/12/2023.

DOI: <https://doi.org/10.15625/2615-8957/12311210>

1. Đặt vấn đề

Cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 với vai trò trung tâm của công nghệ thông tin đã tạo ra những thay đổi đột phá về tư duy và phương thức giáo dục, giáo dục 4.0 hướng tới khai thác tiềm năng công nghệ số và nguồn dữ liệu lớn để tạo ra xu hướng mới, đó là công nghệ giáo dục hay còn gọi là giáo dục kĩ thuật số. Trong bối cảnh chuyển đổi số đang diễn ra mạnh mẽ, Trường Đại học Tây Bắc không ngừng đổi mới nội dung chương trình và phương pháp dạy học của giảng viên và sinh viên để nâng cao chất lượng đào tạo, đáp ứng được yêu cầu của xã hội. Việc áp dụng mô hình lớp học đảo ngược trong dạy học là một trong những biện pháp để thực hiện mục tiêu trên. Ưu thế của mô hình lớp học đảo ngược là tính tương tác cao dựa trên truyền thông đa phương tiện, tạo điều kiện cho người học lựa chọn nội dung học tập phù hợp với khả năng và sở thích, cho phép người học tiếp cận tối đa mọi thông tin của thế giới hiện đại và tri thức nhân loại, tạo cơ hội tham gia học tập mọi lúc, mọi nơi theo tiến trình phát triển của công nghệ thông tin với chi phí phù hợp, hiệu quả. Trên cơ sở phân tích yêu cầu thực tế của xã hội và thực trạng việc dạy học, chúng tôi đề xuất vận dụng mô hình lớp học đảo ngược để tổ chức dạy học cho lưu học sinh Lào tại Trường Đại học Tây Bắc nhằm tạo sự chủ động, sáng tạo và phát triển các kĩ năng cho sinh viên.

2. Nội dung nghiên cứu

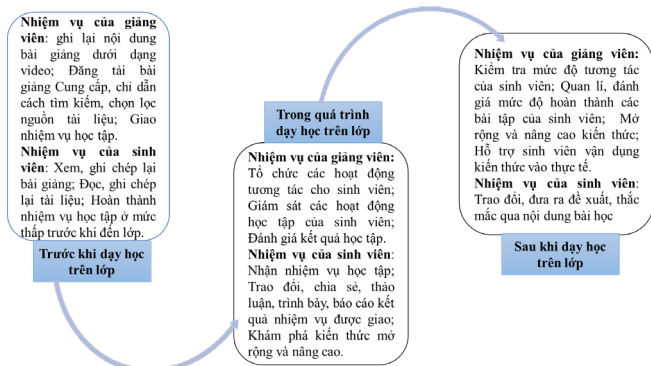
2.1. Giới thiệu chung về mô hình lớp học đảo ngược

Thuật ngữ *Lớp học đảo ngược* (*The model flipped class*) được Aaron Sams sử dụng lần đầu tiên tại trường trung học Woodland Park, Colorado vào năm 2007. Đến 2015, ông cùng Jonathan Bergman tiếp tục nghiên cứu mô hình lớp học đảo ngược và khẳng định việc sử dụng mô hình lớp học đảo ngược sẽ giúp học sinh học bất kì thời gian nào và bất kì ở đâu nếu học sinh có máy tính kết nối mạng Internet [1]. Năm 2014, Jared Keengwe xuất bản cuốn "*Promoting Active Learning Through the Classroom Model*". Nội dung cuốn sách viết về việc tích hợp công nghệ vào hệ thống giáo dục xã hội bằng việc áp dụng mô hình lớp học đảo ngược, chuyển đổi môi trường học tập truyền thống thành môi trường học tập tích cực thông qua hệ thống câu hỏi, bài tập được hoàn thành trước khi đến lớp và hoạt động thảo luận trên lớp học [2]. Năm 2015, Jared Keengwe tiếp tục xuất bản cuốn "*Handbook of Research on Active Learning the Flipped Classroom Model in the Digital Age*". Tác giả nhấn mạnh giá trị của lớp học đảo ngược nằm ở việc tái sử dụng thời gian trên lớp thành một buổi hội thảo, nơi sinh viên có thể hỏi về nội dung bài giảng, kiểm tra kĩ năng áp dụng kiến thức và tương tác với nhau trong các hoạt động thực hành [3]. Tài liệu tập huấn của Bộ Giáo dục và Đào tạo (2017) nêu: Lớp học đảo ngược là chiến lược giảng dạy và đồng thời là một kiểu học kết hợp giữa dạy học trực tiếp và dạy học trực tuyến. Mô hình lớp học này trái ngược hoàn toàn với

môi trường giảng dạy truyền thống do nội dung giảng dạy thường được diễn ra trực tuyến và bên ngoài lớp học. Khác với cách giảng dạy truyền thống khi mà bài tập được tiến hành tại nhà, lớp học đảo ngược lại đem bài tập vào trong lớp học [4]. Nhà nghiên cứu Nguyễn Chính cho rằng: Lớp học đảo ngược là tất cả các hoạt động dạy học được thực hiện “đảo ngược” so với thông thường. Sự “đảo ngược” ở đây được hiểu là sự thay đổi với các dụng ý và chiến lược sư phạm thể hiện ở cách triển khai các nội dung, mục tiêu dạy học và các hoạt động dạy học khác với cách truyền thống trước đây của người dạy và người học [5].

Như vậy, mô hình lớp học đảo ngược là mô hình mà ở đó người học được cung cấp kiến thức của bài học thông qua các bài giảng được ghi lại dưới dạng video, tài liệu tham khảo dưới dạng văn bản hoặc biết trước các nhiệm vụ học tập trước khi học trên lớp. Giờ học trên lớp giảng viên sẽ tổ chức các hoạt động nhận thức cho sinh viên để hoàn thành nhiệm vụ học tập và tăng cường sự tương tác giữa giảng viên với sinh viên. Với mô hình dạy học này, sinh viên sẽ chủ động tìm hiểu, nghiên cứu lí thuyết, chủ động tiếp cận, mở rộng, nâng cao kiến thức bất cứ lúc nào và ở đâu. Qua đó, thời gian trên lớp, sinh viên sẽ được rèn luyện và phát triển kĩ năng làm việc nhóm, kĩ năng giải quyết vấn đề để giờ học đạt hiệu quả. Với mô hình lớp học đảo ngược, giảng viên có thể đảo ngược các hoạt động dạy học bằng cách cho sinh viên đọc văn bản ngoài giờ học, xem video bổ sung, hoặc giao nhiệm vụ học tập dưới dạng câu hỏi, bài tập. Mô hình này không chỉ đảo ngược về không gian (học mọi nơi không nhất thiết phải học trên lớp) mà còn đảo ngược thời gian (có thể học đi học lại hoặc điều chỉnh thời gian học phù hợp với thời gian của học sinh). Quy trình thực hiện mô hình lớp học đảo ngược được cụ thể qua sơ đồ sau (xem Hình 1).

Cơ sở của mô hình lớp học đảo ngược dựa trên thang đo nhận thức của Bloom, các hoạt động trước, trong và sau khi dạy học được thực hiện qua các cấp độ: ghi nhớ, thông hiểu, vận dụng, phân tích, đánh giá, sáng tạo. Để tổ chức lớp học đảo ngược có hiệu quả cần chú ý những nguyên tắc sau:

Hình 1: Sơ đồ tóm tắt quy trình thực hiện mô hình lớp học đảo ngược

Thứ nhất, lớp học luôn để nhiều chế độ học tập và luôn tự động mở, nghĩa là giáo viên là người thiết lập không gian và thời gian, cho phép học sinh tương tác và phản ánh, trao đổi ý kiến khi cần thiết.

Thứ hai, lớp học đảo ngược luôn lấy người học làm trung tâm, thời gian trên lớp chỉ để cho sinh viên khám phá kiến thức mở rộng và kiến thức chuyên sâu, rèn luyện kĩ năng làm việc nhóm, kĩ năng giải quyết vấn đề và để giảng viên hướng dẫn học sinh tìm kiếm những tài liệu, thông tin có liên quan đến nội dung bài học.

Thứ ba, để vận dụng mô hình lớp học đảo ngược giảng viên cần chủ động chuẩn bị tốt nội dung dạy học và những nguồn tài liệu để sinh viên khám phá nhằm tối đa hóa thời gian và tối đa hóa các hoạt động dạy học trên lớp.

Thứ tư, lớp học đảo ngược đề cao vai trò hướng dẫn, tổ chức, quan sát của giảng viên đối với sinh viên. Trong quá trình học tập, giảng viên liên tục quan sát sinh viên nhằm đưa ra những đánh giá chính xác, khách quan.

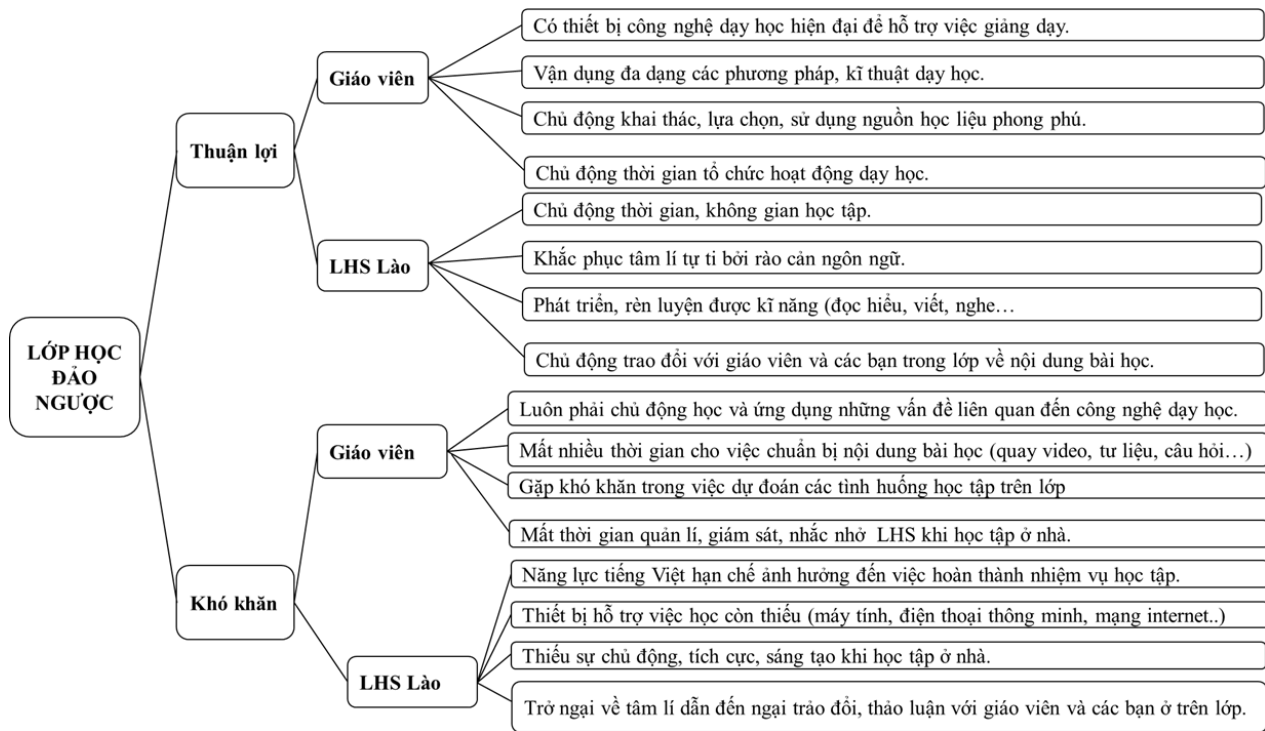
2.2. Những thuận lợi và khó khăn khi vận dụng mô hình lớp học đảo ngược để tổ chức dạy học cho lưu học sinh Lào tại Trường Đại học Tây Bắc

Xu thế hội nhập quốc tế đang ngày càng mở rộng và phát triển. Trong những năm vừa qua, lưu học sinh Lào đến học tập tại nhiều trường đại học trong cả nước, trong đó có Trường Đại học Tây Bắc. Năm học 2021-2022, tổng số lưu học sinh Lào tham gia học tập tại Trường Đại học Tây Bắc ở trình độ đại học là 383 người, trình độ thạc sĩ là 38 người. Kết quả học tập của 383 lưu học sinh Lào (trình độ đại học) năm học 2021-2022, cụ thể: xuất sắc: 46 lưu học sinh (12%), giỏi: 65 lưu học sinh (17%), khá: 125 lưu học sinh (33%), trung bình: 84 lưu học sinh (22%), yếu, kém: 63 lưu học sinh (16%) [6]. Để đạt được kết quả trên, giảng viên trực tiếp giảng dạy cho lưu học sinh Lào thường xuyên đổi mới phương pháp để phù hợp với mục tiêu, yêu cầu của chương trình đào tạo và phù hợp với nhu cầu, năng lực của lưu học sinh Lào. Việc vận dụng mô hình lớp học đảo ngược để tổ chức các hoạt động dạy học cho lưu học sinh Lào cũng là một trong những biện pháp để nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo tại Trường Đại học Tây Bắc.

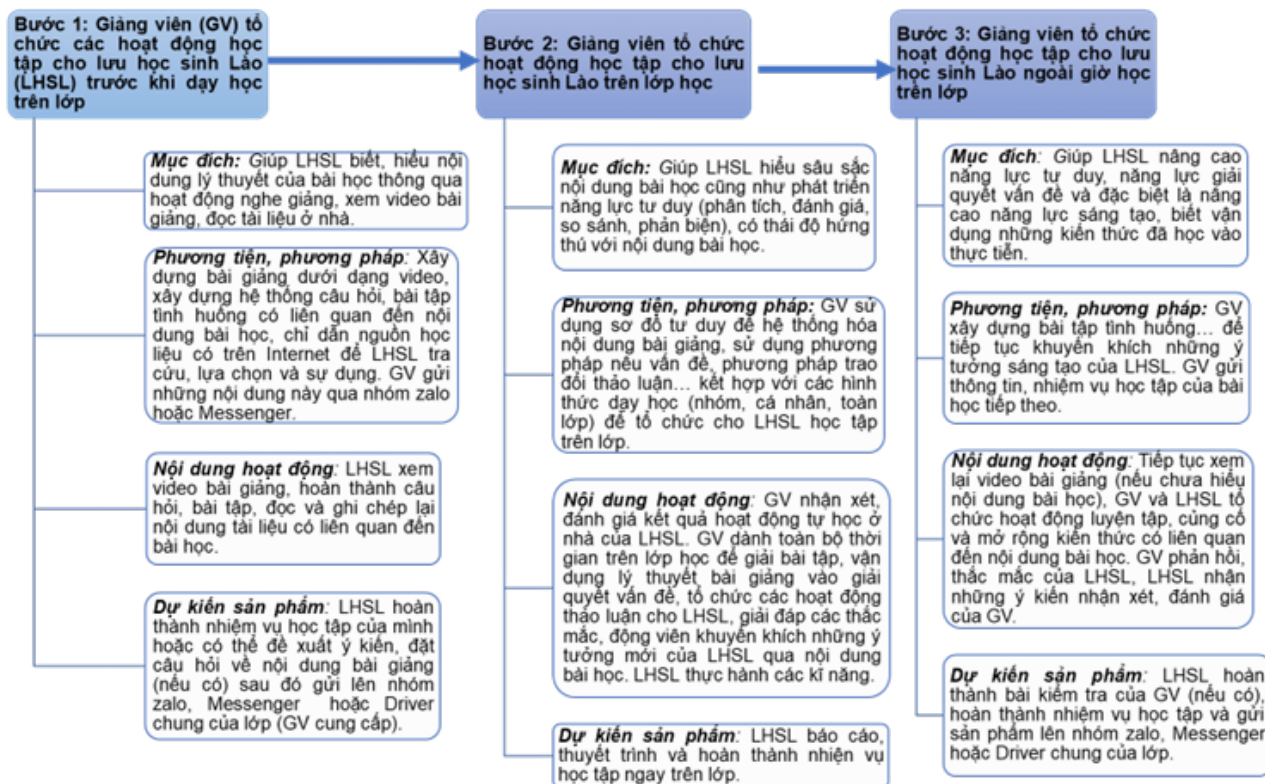
Trong quá trình vận dụng mô hình lớp học đảo ngược để tổ chức các hoạt động dạy học cho lưu học sinh Lào, chúng tôi nhận thấy những thuận lợi và khó khăn từ phía giáo viên và lưu học sinh Lào, những thuận lợi và khó khăn được cụ thể qua sơ đồ ở Hình 2 dưới đây (xem Hình 2).

2.3. Các bước dạy học theo mô hình lớp học đảo ngược cho lưu học sinh Lào tại Trường Đại học Tây Bắc

Các bước dạy học theo mô hình lớp học đảo ngược cho lưu học sinh Lào tại Trường Đại học Tây Bắc được trình bày ở Hình 3.

Hình 2: Sơ đồ khái quát những thuận lợi và khó khăn trong quá trình áp dụng mô hình lớp học đảo ngược

Hình 3: Sơ đồ khái quát các bước dạy học theo mô hình lớp học đảo ngược cho lưu học sinh Lào tại Trường Đại học Tây Bắc

2.4. Một số biện pháp tổ chức dạy học theo mô hình lớp học đảo ngược cho cho lưu học sinh Lào tại Trường Đại học Tây Bắc
 a. Sử dụng video bài giảng để lĩnh hội kiến thức mới trong bài học

Theo mô hình lớp học đảo ngược, video bài giảng được sử dụng để tổ chức các hoạt động học tập cho sinh viên trước khi đến lớp để sinh viên có thể tham gia vào hoạt động thảo luận, thực hành, vận dụng kiến thức. Bài

giảng được thiết kế dưới dạng video sẽ sinh động, hấp dẫn bởi không chỉ có văn bản chữ mà còn có âm thanh, hình ảnh sống động, chân thực giúp học sinh cảm thấy hứng thú hơn trong quá trình lĩnh hội kiến thức mới... Kịch bản cho bài giảng ở dạng video được chia thành ba phần mở video, thân video, kết video. *Phần mở đầu của video:* Tại phần mở đầu của video, giảng viên tập trung vào phần khái quát chung và cấu trúc nội dung bài học sẽ được trình bày trong buổi học trực tuyến như: Giới thiệu nội dung tổng quan của bài giảng; Các khái niệm có trong bài giảng; Các vấn đề sẽ được thảo luận trong bài giảng; Dẫn các ví dụ từ thực tế để đi vào khái niệm và lí thuyết. *Phần thân video:* Tại phần này, giảng viên tập trung vào nội dung chính của bài học: Giải thích các khái niệm, định nghĩa; Đưa ra ví dụ minh họa, hình ảnh, video...; Trường hợp mở rộng; Bài tập, giải bài tập mẫu. *Phần kết video:* Giảng viên nhấn mạnh nội dung trọng tâm của bài giảng; Lời nhắn; Nhắc nhở đọc sách, làm bài tập; Yêu cầu nộp bài tập; Để lại bình luận; Trao đổi với giảng viên qua tin nhắn riêng.

Lưu ý, khi thiết kế bài giảng dưới dạng video cần trả lời các câu hỏi sau: Mục tiêu xây dựng video là gì? Ai là người xem video? Chủ đề (tên video) là gì? Nội dung trọng tâm của video là gì? Người xem đạt được gì sau khi xem? Giảng viên muốn học sinh sẽ làm gì sau khi xem? Đặc biệt, thời lượng cho mỗi video không quá dài (từ 5 đến 8 phút) để tránh gây sự chán nản, mệt mỏi, căng thẳng cho học sinh [7].

Ví dụ: Đề chuẩn bị cho việc học Mục II - Bài 1 - Chương III - Học phần Địa lí tự nhiên Đại cương III về Quy luật thống nhất và hoàn chỉnh của lớp vỏ cảnh quan cho sinh viên ngành Sư phạm Địa lí, giảng viên

yêu cầu sinh viên về nhà xem trước video và hoàn thành các nhiệm vụ học tập sau (xem Bảng 1).

Sau khi viết kịch bản, giảng viên sử dụng phần mềm Powerpoint hoặc Canva để chuyển tải nội dung thành video và cho chạy thử video. Khi hoàn chỉnh video, giảng viên gửi lên nhóm lớp (hệ thống LMS, zalo, messenger, driver...) để lưu học sinh Lào xem, hoàn thành nhiệm vụ học tập ở nhà trước khi học trên lớp.

b. Sử dụng tài liệu tham khảo để phát triển năng lực tự học cho lưu học sinh Lào

Việc sử dụng tài liệu tham khảo để tổ chức lưu học sinh học tập theo mô hình lớp học đảo ngược nhằm cung cấp cho lưu học sinh nguồn thông tin và ý tưởng của giảng viên đã sử dụng trong bài giảng của mình. Ngoài ra, tài liệu tham khảo giúp lưu học sinh phát triển năng lực tự nghiên cứu, tự tìm kiếm, lựa chọn và sử dụng thông tin để giải quyết các nhiệm vụ học tập. Tài liệu tham khảo thường ở dưới dạng: tài liệu văn bản, phim tư liệu, các tranh ảnh, các lược đồ, sơ đồ, các đường link học liệu mở trên Internet...

c. Sử dụng các trò chơi để tạo hứng thú học tập cho lưu học sinh Lào

Việc sử dụng trò chơi để tổ chức lưu học sinh học tập theo mô hình lớp học đảo ngược với mục đích tạo không khí vui vẻ, hứng thú, tạo sự chú ý cho lưu học sinh trong học tập. Đồng thời, thông qua trò chơi, lưu học sinh nắm được kiến thức bài học, tạo sự tương tác giữa giảng viên với lưu học sinh trong lớp, nâng cao năng lực ngôn ngữ, rèn luyện được làm việc nhóm để giải quyết các nhiệm vụ học tập. Việc sử dụng các trò chơi thường được sử dụng trong đầu giờ, xen kẽ các nội dung giữa giờ hoặc ở cuối giờ. Thời lượng dành cho

Bảng 1: Tóm tắt kịch bản thiết kế video cho một tiết học cho sinh viên Sư phạm ngành Địa lí

TT	Thời gian	Phân cảnh	Diễn giải	Nội dung âm thanh	Nội dung chèn video
1	2 phút	Mở đầu	- Giới thiệu nội dung chính của bài học. - Quy luật thống nhất và hoàn chỉnh của lớp vỏ cảnh quan	- Giáo viên cho xem video. - Giáo viên giao nhiệm vụ học tập. + Nội dung video nói về vấn đề gì? - Giáo viên dẫn dắt vào nội dung bài học.	Trận lũ lịch sử huyện Mường La năm 2018
2	15 phút	Nội dung	2. Quy luật thống nhất và hoàn chỉnh của lớp vỏ cảnh quan a) Khái niệm b) Nguyên nhân c) Biểu hiện d) ý nghĩa địa lí	- Giáo viên giao nhiệm vụ trước khi xem video: - Nội dung video trên nói về hoạt động gì trong sản xuất nông nghiệp ở khu vực miền núi? - Hãy phân tích những tác động của hoạt động trên đối với tự nhiên và sức khoẻ của con người? - Từ ví dụ thực tiễn trên hãy rút ra khái niệm, nguyên nhân, biểu hiện và ý nghĩa của Quy luật thống nhất và hoàn chỉnh của lớp vỏ cảnh quan. - Ở địa phương bạn đang sống có hiện tượng trên xảy ra không? - Là sinh viên chuyên ngành Địa lí, bạn sẽ hành động như thế nào để giảm thiểu các hoạt động trên?	Ám ảnh những bể thuốc độc giữa lưng trời - Tin tức VTV24
3	1 phút	Kết thúc		- Giáo viên khái quát lại những nội dung chính của bài học. - Giáo viên nhắc lại những nhiệm vụ của học sinh trước khi tiết học được thực hiện trên lớp.	

mỗi trò chơi không quá 5 phút, nội dung các trò chơi cần bám sát nội dung bài học. Một số trò chơi được tổ chức trong mỗi tiết học như: *Trò chơi nhanh tay nhanh mắt*, *Trò chơi vua tiếng Việt*, nội dung trò chơi là sửa lỗi chính tả cho câu viết sai với mục đích rèn luyện kỹ năng viết cho lưu học sinh. *Trò chơi đuổi hình bắt chữ*, nội dung trò chơi giảng viên chuẩn bị 4 hình (ảnh, tranh vẽ), giảng viên chiếu từng hình cùng với câu hỏi gợi ý lên màn hình trong 10 giây rồi gọi lưu học sinh trả lời. Mục đích của trò chơi này tìm hiểu, mở rộng các thông tin có liên quan đến nội dung bài học, rèn luyện kỹ năng phản xạ, kỹ năng tư duy cho lưu học sinh. *Trò chơi đi tìm thông tin*, để tổ chức trò chơi giảng viên chuẩn bị 1 chiếc hộp, trong hộp có chứa những mẩu giấy ghi yêu cầu (yêu cầu về kiến thức, yêu cầu kỹ năng) rồi phân nhóm để lưu học sinh chơi. Các đội chơi được trao đổi, thảo luận và cử người đại diện thực hiện trò chơi. Mục đích của trò chơi này giúp lưu học sinh nhớ những kiến thức vừa học, rèn luyện kỹ năng nói, phát huy được kỹ năng làm việc nhóm.

d. Sử dụng bài tập tình huống để phát triển kỹ năng tư duy cho lưu học sinh Lào

Bài tập tình huống là dạng bài tập “*Có cấu trúc ngôn ngữ chuyển hóa mâu thuẫn khách quan thành mâu thuẫn chủ quan để được một sản phẩm nhận thức trung gian giữa biết và chưa biết. Bài tập tình huống vừa có chức năng định hướng tìm tòi lại vừa có chức năng tổ chức các hoạt động nhận thức, vừa mã hóa để tải được một dung lượng kiến thức, kỹ năng nhất định*” [8]. Việc sử dụng bài tập tình huống để phát triển kỹ năng tư duy cho lưu học sinh khi tổ chức dạy học theo mô hình lớp học đảo ngược nhằm giúp lưu học sinh tự mình nhận biết, phân tích, đánh giá và giải quyết các vấn đề trong tình huống thực tế hoặc giống thực tế.

Ví dụ: Khi dạy về khái niệm “*Phát triển bền vững*”, giảng viên có thể giao cho sinh viên đọc tài liệu sau và hoàn thành các nhiệm vụ:

TỪ TRÊN CAO NHÌN XUỐNG

Thiên nhiên phong phú của miền núi đã giúp cho con người có cơ sở để trú chân, có thức ăn để sinh sống. Càng ngày trí tuệ con người càng phát triển và đã có đến 1 lúc nào đó, con người được vũ trụ đẩy đủ bằng những công cụ sắc bén, đã quay lại tàn phá không thương tiếc nơi chôn rau cắt rốn của mình.

Mình mấy miền núi mang nặng những vết thương to lớn. Đây là những khu rừng bị đốt cháy, những sườn núi đồi bị cạo trọc, những đỉnh núi bị bặt ngang. Lúc đầu, con người còn đứng lại ở ven suối ven sông. Nhưng càng ngày con người càng trèo lên cao, cao hơn mãi và đi đến đâu, người làm cho những vết thương ấy loét rộng ra đến đấy. Say sưa vì sức mạnh chinh phục của mình con người không hề suy nghĩ đến hậu quả mà hành động vô thức có thể đem lại. Trong khi đó thì thiên nhiên miền núi trông bề ngoài tưởng chừng như im lìm và bất động, đang chuẩn bị đón trả thù đích đáng của mình.

Chỉ khi trèo lên đỉnh núi cao nhất và vì không còn chỗ để trèo cao hơn, con người mới chịu đứng chân và ngoái lại quãng đường đã đi qua. Con người không thể tin ở đôi mắt mình nữa: quang cảnh hoang tàn trải ra trước mắt con người trông thật thê thảm, màu xanh của rừng đã bặt mất, chỉ còn lại những sườn đá trơ trọi. Hạt lúa, hạt ngô quật gieo lại trên những nương lớn nhón những hòn đá cục và những đám khói của những vụ cháy rừng còn đọng lại u uất ở những thung lũng, trong đó dòng nước đã bắt đầu khô cạn.

Trích “*Con người và miền núi*” của Lê Bá Thọ

1/ Bài viết trên đề cập đến quy luật nào của lớp vỏ Địa lí? 2/ Vẽ sơ đồ tư duy thể hiện mối quan hệ giữa các yếu tố được đề cập đến qua bài viết trên; 3/ Hãy rút ra khái niệm, nguyên nhân, biểu hiện và ý nghĩa của quy luật đó; 4/ Hãy đưa ra những ví dụ ở địa phương em

về sự tác động của con người đến tự nhiên mà em cho là có liên quan đến quy luật trên. Nếu em là Giám đốc Sở Nông nghiệp và phát triển Nông thôn, em sẽ đưa ra những giải pháp nào để giảm thiểu tình trạng trên?

Như vậy, việc sử dụng các bài tập tình huống không chỉ phát triển kỹ năng tư duy cho lưu học sinh mà còn rèn luyện cho lưu học sinh kỹ năng diễn đạt, kỹ năng liên hệ kiến thức đã học trong bài với đời sống thực tiễn.

e. Tổ chức các hoạt động trải nghiệm để rèn luyện kỹ năng thực hành cho lưu học sinh Lào

Hoạt động trải nghiệm được hiểu là hoạt động dục có sự hướng dẫn và tổ chức của nhà giáo dục, từng cá nhân, người học được tham gia trực tiếp vào các hoạt động thực tiễn khác nhau trong đời sống gia đình, nhà trường, xã hội với tư cách là chủ thể của hoạt động đó. Hoạt động trải nghiệm góp phần hình thành và phát triển ở người học những phẩm chất, năng lực (có trách nhiệm với bản thân, gia đình, xã hội, có tính tự lập, tự chủ, sáng tạo, hợp tác, giao tiếp...). Hoạt động trải nghiệm thường tổ chức dưới 4 hình thức sau: hoạt động trải nghiệm mang tính giáo dục ý thức cộng đồng (hoạt động tình nguyện, nhân đạo...), hình thức trải nghiệm thực tế (thăm quan thực địa, dã ngoại...), hình thức thể nghiệm (hoạt động giao lưu, đóng kịch, sân khấu hóa...), hoạt động có tính nghiên cứu (tham gia dự án, câu lạc bộ...). Đối với lưu học sinh Lào, giảng viên khoa Khoa học Xã hội - Trường Đại học Tây Bắc thường tổ chức các hoạt động trải nghiệm thực tế và trải nghiệm thể nghiệm trong các giờ học nhằm phát triển năng lực ngôn ngữ, năng lực làm việc nhóm, năng lực giải quyết vấn đề cho lưu học sinh Lào.

Khi giảng dạy học phần “*Cơ sở văn hóa Việt Nam*”, sau các tiết lí thuyết về văn hóa nói chung (khung lí thuyết văn hóa là gì? Văn hóa địa phương, khái quát chung về đời sống kinh tế - văn hóa... các dân tộc). Giảng viên tổ chức hoạt động trải nghiệm trên lớp như: Trưng bày mô hình không gian văn hóa hoặc xây dựng bài thuyết trình tự giới thiệu về văn hóa của dân tộc mình (vật chất hoặc tinh thần, trình chiếu có sử dụng hình ảnh, video minh họa hoặc trực tiếp mặc trang phục truyền thống của dân tộc đó như: Thái, Mông, Hà Nhì, Dao, Lào... để giới thiệu trên lớp). Yêu cầu của bài tập là sinh viên phải giới thiệu được đặc trưng văn hóa của dân tộc mình so với dân tộc khác như giới thiệu về trang phục của dân tộc mình, nêu sinh viên không có trang phục truyền thống tại trường, giáo viên sẽ tổ chức thăm quan gian trưng bày về trang phục một số dân tộc như: Thái, Mường, Mông, Dao... tại Trung tâm Nghiên cứu văn hóa các dân tộc Tây Bắc nằm trong khuôn viên của trường. Đối với học phần “*Tổ chức hoạt động trải nghiệm trong dạy học lịch sử ở trường trung học*” cho sinh viên ngành Sư phạm Lịch sử, giảng viên lồng ghép các nội dung về văn hóa vùng Tây Bắc vào hoạt động trải nghiệm thực tế tại địa phương để sinh viên biết và hiểu những đặc trưng văn hóa của các dân tộc sinh sống

tại vùng Tây Bắc về vật chất (ẩm thực, trang phục, kiến trúc, đi lại...), về văn hóa tinh thần (tín ngưỡng, tang ma, cưới xin...) của các dân tộc, các nghề thủ công, hoạt động kinh tế nông nghiệp... Hoạt động trải nghiệm không chỉ dừng lại ở từng ngành mà còn được tổ chức liên ngành tại Khoa Khoa học Xã hội, Trường Đại học Tây Bắc như việc kết hợp với Bảo tàng tỉnh tổ chức hoạt động trải nghiệm giáo dục theo chủ đề “Nhà tù Sơn La trong hệ thống nhà tù của thực dân Pháp”, chủ đề “Tết trong nhà Nhâm Ngọ 1942”, chủ đề “Tiểu sử cuộc đời hoạt động của Chủ tịch Hồ Chí Minh”, chủ đề “Tinh thần Tô Hiệu”, chủ đề “Nghệ thuật khèn của người Mông ở Mộc Châu”, chủ đề “Lễ Hết Chá của người Thái trắng bản Áng, xã Đông Sang, huyện Mộc Châu”, chủ đề “Nghĩ lễ cấp sắc của dân tộc Dao”...

3. Kết luận

Trên cơ sở lí luận và thực tiễn tại Trường Đại học

Tây Bắc cho thấy, việc áp dụng mô hình lớp học đảo ngược để tổ chức các hoạt động học tập cho lưu học sinh Lào hoàn toàn đảm bảo tính khoa học và tính khả thi. Những biện pháp đề xuất trong bài nghiên cứu góp phần đổi mới phương pháp dạy học, nâng cao chất lượng đào tạo đại học nói chung và Trường Đại học Tây Bắc nói riêng. Thông qua hoạt động học tập theo mô hình lớp học đảo ngược, lưu học sinh được trang bị kiến thức, kĩ năng cần thiết của một công dân số. Tuy nhiên, để vận dụng có hiệu quả tối đa mô hình lớp học đảo ngược cho lưu học sinh Lào, nhà trường cần có bộ công cụ quản lí hoạt động giảng dạy và học tập của giảng viên và sinh viên trước, trong và sau khi áp dụng mô hình lớp học đảo ngược, đồng thời nhà trường cần đảm bảo cơ sở hạ tầng (nguồn học liệu mở, phòng học thông minh...). Giảng viên cần tổ chức, thực hiện đa dạng, linh hoạt các hình thức và phương pháp kiểm tra, đánh giá.

Tài liệu tham khảo

- [1] Jonathan Bergmann (Author), Aaron Sams, (April 3, 2015), *Flipped Learning: Gateway to Student Engagement Kindle Edition*, Publisher: International Society for Technology in Education.
- [2] Jared Keengwe, (2014), *Promoting Active Learning Through the Classroom Model*, Publisher IGI Global.
- [3] Jared Keengwe, (2015), *Handbook of Research on Active Learning the Flipped Classroom Model in the Digital Age*, Publisher IGI Global.
- [4] Bộ Giáo dục và Đào tạo, (2017), *Tài liệu Tập huấn ETEP, Tư duy phân biệt & Lớp học đảo ngược*, Hà Nội, tr.8.
- [5] Nguyễn Chính, (04/4/2016), *Dạy học theo mô hình Flipped Classroom*, Báo Tia Sáng - Bộ Khoa học Công Nghệ.
- [6] Trường Đại học Tây Bắc, (28/11/2022), *Báo cáo Hợp tác đào tạo Lưu học sinh Lào tại Trường Đại học Tây Bắc năm học 2021-2022*, số 1732/BC-ĐHTB.
- [7] Karen Costa (Author), Michelle Pacansky-Brock (Foreword), (2020), *99 Tips for Creating Simple and Sustainable Educational Videos: A Guide for Online Teachers and Flipped Classes 1st Edition*, Publisher: Stylus Publishing; 1st edition.
- [8] Đinh Quang Báo, (4/2011), *Tình huống trong đào tạo giáo viên* (Báo cáo Hội thảo khoa học), Viện Nghiên cứu Sư phạm - Trường Đại học Sư phạm Hà Nội.

APPLYING THE FLIPPED CLASSROOM MODEL TO ORGANIZE TEACHING FOR LAO EXCHANGE STUDENTS AT TAY BAC UNIVERSITY

Chu Thị Mai Hương*¹, Đào Thị Bích Ngọc²

* Corresponding author

¹ Email: chumaihuong@utb.edu.vn

² Email: daongoc@utb.edu.vn

Tay Bac University
Chu Van An, Son La city,
Son La province, Vietnam

ABSTRACT: *In the context of strong digital transformation, combining teaching with the application of information technology is becoming a common and essential trend in domestic and global education. In order to improve the quality of higher education and equip students with knowledge and skills as digital citizens, this article presents the application of the flipped classroom model to organize teaching for Lao exchange students at Tay Bac University. Through theoretical research and pedagogical investigation, the authors clarify the following aspects: characteristics of the flipped classroom model, its advantages and challenges of organizing teaching for Lao exchange students at Tay Bac University, steps of teaching toward this model, and some measures to organize teaching toward this model for Lao exchange students. The creative application of this model is an important measure to develop self-learning capabilities, problem-solving skills, and students' engagement in the learning process, contributing to the innovation of teaching methods at the current universities.*

KEYWORDS: Flipped classroom, Blended learning, Lao exchange students.